

Turecko

I když Turecko není až zas tak blízko, přesto jsou v češtině hned dvě úsloví, která tuto zemi připomínají. Turecké hospodářství je pojem, který není třeba nijak zvláště vysvětlovat a každému je jasné, že se o žádný hospodářský zázrak nejedná. Obrat „poturčenec horší Turka“ je z dob, kdy Turci byli postrachem pro celou Evropu. Největší hrdlořezové – příslušníci elitních sultánových oddílů (janičáři) – byli totiž vychováváni z dětí, které Turci při svých válečných výpravách násilně odebírali křesťanským rodičům.

Dnešní Turecko ovšem není takovým strašákem, jako před několika staletími. Pohostinní a přívětiví Turci jako by se svými bojovnými předky měli pramálo společného. Návštěva Turecka je zajímavá z mnoha důvodů. Právě tady se spojuje Evropa s Asií, Orient se Západem a starobylé zvyky s hektickým stylem milionových velkoměst. V Turecku se spojuje i islám a křesťanství, i když islám má jednoznačně navrch – hlásí se k němu přes 90 % obyvatel.

Historie

Dějiny Turecka jsou ovšem především křesťanské – Cařihrad (dnešní Istanbul) byl významným sídlem patriarchy, přes území dnešního Turecka putoval při svých misijních cestách apoštol Pavel a nově založeným křesťanským obcím psal dopisy, které jsou součástí Bible – list Galatským, Efezským a Koloským.

Turisticky zajímavá místa

Většina turistů začíná návštěvu Turecka od západu. Právě tady leží ty 3 % tureckého území, které patří geograficky k Evropě a celých zbylých 97 % je asijských. Pokud neletíte letadlem, první setkání s Orientem zažijete už nedaleko bulharských hranic v [Edirne](#).

Navštívit Turecko a vynechat [Istanbul](#), to prostě nejde.

Antika zasáhla Turecko totiž také velmi významně. Určitě všichni znají 7 divů světa – sedm nejvýznačnějších staveb, z nichž dnes můžeme obdivovat už jen egyptské pyramidy. Jeden z těchto divů světa byl i Artemidin chrám v [Efezu](#).

Turecké památky UNESCO:

- **DIVRIGI** – velká mešita a nemocnice. Mešita z roku 1228 je mistrovským dílem islámské architektury.
- **GÖREME (Kapadocie)** – národní park. Svatyně, jeskynní obydlí a podzemní města jsou vytesána ve skalách.
- **HATTUSHA** – ve 2. století př. n. l. významné město, zachovaly se chrámy, královské paláce a opevnění.
- **HIERAPOLIS-PAMUKKALE** – antické město ve středním Turecku postavené na travertinové kupě s minerálními prameny.
- **ISTANBUL** – město, které je přes 2 000 let spojeno s politickými událostmi, náboženstvím a uměním. Mezi jeho památky patří např. hippodrom a mešity.
- **NEMRUT DAG** - ruiny antického města zahrnují mauzoleum Antiocha I. (1. století př. n. l.).
- **SAFRANBOLU** - město bylo od 13. století důležitou zastávkou karavan. Památky zahrnují např. Starou mešitu a lázně.
- **XANTHOS, LETOON** - v 7. století př. n. l. hlavní město Lýdie, jeho pozůstatky ilustrují mísení lýdijských a helénských vlivů.
- **TRÓJA** - archeologické naleziště - Trója se svou čtyřtisíciletou historií je jedním z nejznámějších archeologických nalezišť na světě. První arch. práce byly započaty r. 1871 známým samoukem Heinrichem Schliemannem. Řečeno vědecky, jsou zdejší rozsáhlé vykopávky nejvýznamnější ukázkou prvního kontaktu mezi anatolskou a středozevní civilizací. Navíc Homér popsal obléhání Tróji spartánskými a achajskými vojáky z Řecka v 13. nebo 14. století před n.l. ve své Iliadě a to od té doby inspirovalo mnoho tvořivých umělců po celém světě.

Rady na cestu

[Malý slovníček turečtiny](#)

Doprava do Turecka:

Do Turecka se můžete dostat nejrychleji letadlem (zpáteční letenku z Prahy je možné pořídit už za zhruba 2500 Kč - charter, ale spíše počítejte více - v sezóně přes 5000 Kč). (r. 2009)

Poté, co ČSA přestaly provozovat přímé lety do Istanbulu, jsou jedinou možností na přímý let Praha - Istanbul Turecké aerolinie. Tím že jsou jediní, tak počítejte, že si vás vychutnají, co se ceny týče. Přímý let s nimi je téměř vždy o pár tisíc dražší než s jinými aerolinkami (se kterými ale musíte

přestupovat - Vídeň, Budapešť, Curych...). (r. 2013)

Doprava po zemi má také své kouzlo, ale musíte počítat s trochou nepohodlí. Zpáteční vlaková jízdenka z Prahy do Istanbulu stojí 9500 Kč, takže cena letadlům příliš nekonkuruje. Při cestě vlakem můžete využít malého figle - v každé zemi si koupit jízdenku jen na hranice. Vyhnete se tak mezinárodním tarifům. Hranice buď přejdete pěšky, nebo si za mezinárodní tarif koupíte jen těch pár kilometrů. Tímto způsobem jste v Istanbulu za 600-700 Kč. Cesta autobusem vyjde na zhruba 2500 Kč (jednosměrná, 2008).

Doprava v Turecku:

Nejrozšířenější je autobus (ve východní části země je četnost spojů mnohem menší). Ceny se mohou velmi výrazně lišit, kde je méně spojů, platíte více. Z Istanbulu do Ankary (450 km) se dá jet už za necelých 10 US\$ a kilometr tak vyjde kolem 60 haléřů. Na jiných tratích ale zaplatíte za 1 km klidně i 3 koruny. Jízdenku z Istanbulu do íránského Teheránu pořídíte při troše šikovnosti kolem 30 US\$.

V Turecku jezdí i dolmusy (osobní dodávky). Jsou poměrně levné a jezdí všude tam, kde se nevyplatí vypravit velký autobus (i když kvůli jejich přeplněnosti můžete mít pocit, že by se velký autobus vyplatil). Slouží i jako městská doprava.

Vlaky jsou pomalé, ale mohou být i velice levnou variantou dopravy. Pro studenty jsou slevy. (Jízdní řády + ceny na <http://www.tcdd.gov.tr/tcdding/index.htm>).

Lodní doprava: především podél černomořského pobřeží. Vždy stojí více než autobus.

Při autostopu očekávají řidiči zcela samozřejmě peníze.

Letecká doprava

V Istanbulu jsou 2 mezinárodní letiště:

- ATATURK AIRPORT
- Sabiha Gokcen Airport

Z nich do města jezdí autobus (shuttle) - <http://www.sabihagokcenairportshuttle.com/>

Taxi mezi letišti přijde na 60€ : <http://www.easytransferistanbul.com/rates.htm>

Počasí:

Nejvíce srážek spadne v Turecku od listopadu do ledna, nejméně v červenci a srpnu. V těchto měsících jsou také nejvyšší teploty (rekord je 37°C). V zimních měsících jsou teploty většinou nad nulou (minimum je -8°C).

Turistické oblasti: z měst především Istanbul, pak černomořské pobřeží (Trabzon), oblast Kappadocie se skalními kláštery v údolí Göreme, ve středním Turecku travertinová kupa u Pamukkale. Na východě Turecka je to biblická hora Ararat a slané Vanské jezero.

Jídlo:

Turecká kuchyně je vynikající! V hotelech sa většinou podává evropská strava doplněná některými typickými tureckými jídly, v místních restauracích najdete na jídelním lístku téměř všechny turecké speciality, množství nejrůznějších kebabů s brambory a rýží. Základem jídelníčku je zelenina, chléb a sýry, z masitých pokrmů především skopové, drůbež a někdy i hovězí. Pokud nechcete vysedávat v krčmě při jídle a šálku čaje, můžete si kebab, či šiškebab koupit do večky, arabského chleba, nebo chlebové placky.

Toalety:

V hotelech bez problémů, na trhu je to už horší - vždy pouze turecké. Toaletní papír se nepoužívá, na očištění slouží nádoba s vodou.

Ubytování:

Rozhodně nebývá problém (zejména v turistických místech) najít jak komfortní, tak i levné. I v Istanbulu jsou hotýlky za 4 USD/noc. Hygiena a prostředí klesá úměrně ceně. Kempy: I v luxusních kempech se dostanete na částku 1- 4 USD za noc. (2008)

Vstupy:

pohybují se kolem 10 USD, vždy se dají uplatnit studentské, případně učitelské slevy.

Pár základních frází v turečtině

číslovky

- 0 Sifir
- 1 Bir
- 2 İki
- 3 Üç
- 4 Dört
- 5 Beş
- 6 Alti
- 7 Yedi
- 8 Sekiz
- 9 Dokuz
- 10 On
- 11 On bir
- 12 On iki
- 13 On üç
- 14 On dört
- 15 On beş
- 16 On altı
- 17 On yedi

18 On sekiz
19 On dokuz
20 Yirmi
25 Yirmi beş
30 Otuz
40 Kirk
50 Elli
60 Altmış
70 Yetmiş
80 Seksen
90 Doksan
100 Yüz
101 Yüz bir
136 Yüz otuz altı
200 İki yüz
300 Üç yüz
1000 Bin
2000 İki bin
100 000 Yüz bin
1 milion Bir milyon

Obecné výrazy

Ahoj Merhaba
Dobrý den İyi günler
Dobré ráno Günaydin
Dobrý večer İyi Akşamlar
Dobrou noc İyi Geceler
Na shledanou/sbohem Allaha ismarladik (říká ten, který odchází)
Na shledanou/sbohem Güle Güle (říká ten, který zůstává)
Jak se máte? Nasilsiniz?
Mám se dobře, děkuji. İyiyim, teşekkür ederim.
Nerozumím Anlamıyorum
Ano Evet
Ne Yok
Prosím Lütfen
Děkuji Teşekkür ederim nebo Merisi
Chci (podmět) +istiyorum

Vyjádření času

Kdy? Ne zaman?
Včera Dün
Dnes Bugün
Zítرا Yarın
Jedna hodina Bir saat
Kolik je hodin? Saat kaç?
V kolik hodin? Saat kaçta?
Ráno Sabah
Odpoledne Öğleden sonra
Večer Akşam
Noc Gece

Den Gün
Týden Hafta
Rok Sene

Dny v týdnu

Pondělí Pazartesi
Úterý Sali
Středa Çarşamba
Čtvrtek Perşembe
Pátek Cuma
Sobota Cumartesi
Neděle Pazar

Roční období

Jaro Bahar
Léto Yaz
Podzim Sonbahar
Zima Kış

Cestování

Letiště Havaalani
Letadlo Uçak
Přístav Liman
Nádraží Istasyon
Centrum města Şehir merkezi
Turistická kancelář Turizm bürosu
Kde to je? Nerede?
Je to daleko? Uzak mı?
Buď opatrný! Dikkatli ol!
Úschovna zavazadel Emanet
Kouření zakázáno Sigara içilmez
Nemocnice Hastahane
Lékárna Eczane
Lékař Hekim

Hotel a restaurace

Hotel Otel
Dobrý hotel İyi bir otel
Restaurace Bir lokanta
Pokoj Bir oda
Pokoj s výhledem Manzaralı bir oda
Postel / lůžko Yatak
Koupelna Banyo
Dvě osoby İki kişi
Účet Hesap
Voda Su
Snídaně Kahvaltı
Oběd Öğle Yemeği
Večeře Akşam Yemeği

Nápoje

Minerální voda Maden suyu
Mléko Süt
Čaj Çay
Káva Kahve
Víno Şarap
Pivo Bira
Led Buz
Na zdraví! Şerefe!

Jídlo

Chléb Ekmek
Kuře Piliç
Slepice Tavuk
Ryba Balik
Maso Et
Skopové maso Koyun eti
Jehněčí maso Kuzu eti
Hovězí maso Sigir eti
Telecí maso Dana eti

Nakupování

Nákupní centrum Çarşı
Supermarket Supermarket
Kolik to stojí? Bu ne kadar? Nebo Kaç para?
To je drahé Bu pahali
To je levné Bu ucuz
Líbí se mi to Begendim
Nelíbí se mi to Begenmedim
Banka Banka
Bankomat Banka matik

Další odkazy:

Petr Kokaisl [Putování dějinami na pomezí Evropy a Asie](#). Právo, 14.1.2005.

From:

<https://cesty.in/> - **Cestovatelské stránky**

Permanent link:

<https://cesty.in/turecko?rev=1717087870>

Last update: **2024/05/30 18:51**

